

І. А. Керімов

Ільмій Аблякім

ІЛЬМІЙ АБЛЯКІМ (Ільмій Аблякім Аджи-Аріф-оглу; псевд.: Арифзадэ, Алатайлы; 1887, с. Ескі-Ель, нині Вишневе Бахчисарай. р-ну, АР Крим – 1962, Бухарест) – кримськотатарський письменник. Навч. у медресе в Стамбулі. Як актив. учасник Товариства студент. молоді брав участь у політ. житті Туреччини. 1914 повернувся до Криму, керував Тавдаір. медресе. 1916 – гол. ред. г. «Терджиман» («Перекладач»). Від 1917 видавав г. «Къырым оджагы» («Вогнище Криму»). Тоді ж разом з [А. Айвазовим](#) і Дж. Аблаєвим обраний до президії Кримськотатар. нац. парламенту. Викладав географію в медресе «Зынджырлы». На поч. 20-х рр. працював у одному з дит. будинків Криму. 1928 заарешт., за звинуваченням у націоналізмі засудж. до 5-ти р. ув'язнення. Після звільнення працював в Україні. Під час 2-ї світової війни виїхав до Румунії. Досліджував історію Криму. Переклав турец. мовою твір кримськотатар. принца Аліма Гірая «Гульбуни ханан» («Трояндовий куц ханів») і видав його з численними коментарями (Стамбул, 1909). У 1913 опублікував низку статей на теми реформування етнонац. освіти в г. «Терджиман», у якій також дебютував як письменник оповіданням «Чубарым, балам» («Дитя моє, Чубар», від 1 листопада 1914; окрема книга – Сф., 2004). Повісті з життя школярів «Ачлыкъ хатирелери. Сюндюсин хатире дефтеринден» («Спогади про голод: Із щоденника Сюндюс») // г. «Илери» («Вперед»), 1926–29, і «Къуртчу Бекирчик» («Пасічник Бекір», Сф., 1928; 2004) відіграли вагомий роль у розвитку кримськотатар. літ-ри. Видано збір. творів І. «Эсерлер топламы» (Сф., 2004).

Бібліографічний опис:

Ільмій Аблякім / І. А. Керімов // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-13174>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).